

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ БАТУТ”

90
ГОДИНА
1924-2014

УПОТРЕБА ЛЕКОВА

Наташа Јаћовић Кнежевић,
дипл. фарм. спец.

„Батутови дани”, 23–24. октобар 2014.

Садржај излагања

- Употреба прописаних лекова
- Самоиницијативно узимање лекова

Употреба прописаних лекова

Према резултатима Истраживања спроведеног 2013. године, у Србији је **43,4%** становништва користило лекове које им је прописао лекар у претходне две недеље.

Употреба прописаних лекова

Највећа употреба је заступљена:

- код жена 50,3% (мушкарци 36%)
- у Јужној и Источној Србији (47,8%)
- код становника нижег степена образовања (55,8%)
- у групи најсиромашнијих (51%)
- у насељима која нису градска 45,2%

Употреба лекова, биљних средстава, витамина и минерала без лекарске препоруке

У Србији је у 2013. години **27,1%** становништва изјавило да је самоиницијативно користило лекове и дијететске производе.

Највише су их користили:

- особе женског пола 33,3% (мушкарци 20,4%)
- високообразовани становници 32,6%
- богатији становници 30,3%
- становници Београда 31,5%
- становници Јужне и Источне Србије 30,6%

Најчешће коришћени лекови и производи у популацији која је користила лекове без препоруке лекара

Употреба лекова, биљних средстава, витамина и минерала без лекарске препоруке

- **Витамини и минерали (дијететски суплементи)**

најзаступљенија употреба је забележена код градског становништва 56,6%, код млађе популације у старосној групи од 15-24 године 59,3%, код високообразованих 61,8% и код најбогатијег становништва 64,7%

- **Биљни препарати**

најприсутнија употреба код становника Београда 38%, високообразованих 38,8% и најбогатијих 40,1%

- **Аналгетици**

највише су их користили најсиромашнији 78,5%, са најнижим образовањем 74% и у сеоској средини 72,7%

Употреба лекова, биљних средстава, витамина и минерала без лекарске препоруке

- **Лекови за лечење одређених врста болести**

највише су их употребљавали у Јужној и Источној Србији 21,4%, особе са нижим образовањем 16,7% и старији

- **Антибиотици**

најзаступљенија употреба је код била код становника Јужне и Источне Србије 18,7% и најсиромашнијих 12,7%

- **Антихипертензиви**

највише су их користили становници са нижим степеном образовања 10,1%, у Јужној и Источној Србији 13,9%; са порастом броја година расте употреба антихипертензива без лекарског рецепта

Употреба лекова, биљних средстава, витамина и минерала без лекарске препоруке

- **Лекови за смирење**

највећа употреба је забележена у Јужној и Источној Србији 22,1%, код старије популације (55-64 године: 19,3%, 65-74: 18,4%), код становника са најнижим степеном образовања 17,6%, код најсиромашнијих 16,3% и жена 13,9%

- **Хипнотици**

најприсутнија употреба је била у Јужној и Источној Србији 10,2%, код становника са најнижим образовањем 10,7%, жена и старијих

- **Лекови за варење**

значајно већа употреба је забележена у Шумадији и Западној Србији 8,6% и у популацији становника од 65-74 године 10,2%

Употреба антибиотика које није прописао лекар

Антибиотике које није прописао лекар у Србији је користило **2,5%** становништва. Највећа је употреба непрописаних антибиотика у Јужној и Источној Србији 5,7%.

Употреба лекова за смирење и/или несаницу које није прописао лекар

Непрописане лекове за смирење и/или несаницу употребљавало је **4%** становништва Србије, највише жене 5,6% и становници Јужне и Источне Србије 7,4%.

Закључак

- У Србији је, у периоду од две недеље пре Истраживања, 43,4% становништва користило лекове које им је прописао лекар, а 27,1% лекове, биљна средства или витамине које им није прописао лекар. Жене су употребљавале више лекова него мушкарци, како прописане (50,3%), тако и непрописане (33,3%).
- Употреба лекова непрописаних од стране лекара највише је заступљена код најбогатијих становника, као и оних са високим образовањем.
- Забрињава и даље присутна појава употребе непрописаних антибиотика, лекова за смирење и несаницу. Без препоруке лекара антибиотике је користило 2,5% становништва, а лекове за смирење и/или несаницу 4%.
- Информације о употреби лекова су значајне за фармацеутску здравствену заштиту, а рационална употреба лекова је од пресудне важности за здравље становништва.

Хвала на пажњи!

„Батутови дани“, 23–24. октобар 2014.